

7.február 2008

Čo prináša januárová aktualizácia makroekonomickej prognózy MF SR na roky 2007-2011

Pripravil: Monika Bruncková, Ján Šilan

MF SR pravidelne aktualizuje svoje prognózy

Podnetom na úpravu prognózy sú nové informácie

Aktualizovaná prognóza potvrdzuje projekcie pozitívnych trendov

Očakávaný rast HDP sa zvýšil

Príspevok domáceho a zahraničného dopytu k rastu HDP je pozitívny

V januári 2008 MF SR upravilo svoju makroekonomickú prognózu v súlade so zaužívaným systémom aktualizácie prognóz (zvyčajne v januári, júni a septembri) nadväzujúcim na harmonogram zverejňovania štvrťročnej štatistickej správy ŠÚ SR a proces prípravy viacročného rozpočtu verejnej správy. Aktualizovaná prognóza bude spolu s deklarovanými fiškálnymi cieľmi konsolidácie a dlhodobej udržateľnosti verejných financií základom pre aktualizáciu prognóz príjmov a výdavkov pripravovaného návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2009-2011.

MF SR upravilo svoju poslednú prognózu najmä v nadväznosti na:

- zverejnené údaje ŠÚ SR o pozitívnom vývoji HDP a jeho štruktúry za 1. až 3. kvartál 2007
- revíziu ročných a štvrťročných národných účtov zverejnenú ŠÚ SR v novembri 2007
- optimistickejšie predpoklady o vplyve rastových impulzov po vstupe Slovenska do eurozóny
- vyššie odhady miery inflácie vo všetkých prognózovaných rokoch, najmä v dôsledku globálneho rastu cien ropy a potravín.

Vo väčšine významných makroekonomických indikátorov sú naštartované pozitívne trendy.

PROGNÓZA MF SR – HLAVNÉ INDIKÁTORY EKONOMIKY SR (január 2008)								
P.č.	Ukazovateľ	m.j.	Skutočnosť		Prognóza			
			2006	2007	2008	2009	2010	2011
1	HDP, reálny rast	%	8,5	8,9	7,5	6,4	5,9	5,6
2	rast zamestnanosti (podľa VZPS)	%	3,8	2,3	1,6	1,0	0,8	0,8
3	miera nezamestnanosti (VZPS)	%	13,3	11,1	10,1	9,7	9,4	9,0
4	rast reálnej mzdy	%	3,3	4,1	4,1	4,1	4,2	4,0
5	miera inflácie (priemer.ročná; CPI)	%	4,5	2,8*	3,3	3,1	2,9	3,2

*skutočnosť

Zdroj: MF SR, ŠÚ SR

V januárovej prognóze došlo ku **miernej korekcii rastov HDP smerom nahor**, no doterajší trend postupného zmiernovania po kulminácii v roku 2007 zostal zachovaný. Prognóza rastu HDP sa zvýšila v roku 2007 o 0,1 p.b. a bola odrazom lepšieho než predpokladaného vývoja v zahraničnom obchode a v spotrebe domácností v priebehu roka. V ďalších rokoch sa prognóza rastu HDP zvýšila postupne o 0,7 p.b. v 2008, 0,6 p.b. v 2009 a 0,9 p.b. v 2010, čo bolo zapríčinené jednak vývojom v roku 2007 pri súčasnom vplyve revízie národných účtov, ako aj optimistickejšími predpokladmi po prijatí eura v roku 2009. Hlavným motorom rastu zostane aj naďalej spotreba domácností spolu so zahraničným dopytom. Z produkčnej strany dôjde k postupnému nábehu na plnú výrobu v automobilovom priemysle, ako aj k rozšíreniu výroby v elektrotechnickom priemysle. Riziko pre vývoj HDP môže predstavovať najmä nepriaznivý vývoj vonkajšieho prostredia – dôsledky hypotekárnej krízy v USA s očakávaným vplyvom na eurozónu, ako aj možné ďalšie zvýšenie cien ropy a potravín.

Odhad reálneho rastu **spotreby domácností** sa zvýšil na rok 2007 o 0,7 p.b. na základe skutočných údajov za 3.kvartál; v rokoch 2009 a 2010 sa zvýšil na základe predpokladu o lepšej dostupnosti úverov po prijatí eura a vyššom dopyte v rámci procesu reálnej konvergenencie (liberalizovaný trh, nižšie úrokovej miery). **Spotreba vlády** (konečná spotreba verejnej správy) sa bude naďalej vyvíjať v súlade s plnením hlavných cieľov a opatrení fiškálnej politiky premietnutých do viacročného rozpočtu. V dôsledku toho zostáva najpomalšie rastúcou zložkou HDP. Prognóza **fixných investícií** bola v rokoch 2007 a 2008 znížená z dôvodu revízie národných účtov a slabšieho vývoja počas troch štvrťrokov 2007. V nasledujúcich rokoch sa očakáva pozitívny vplyv prijatia eura na rast fixných investícií, čo spôsobilo mierne zvýšenie ich odhadovaných rastov. Na základe zverejnených údajov boli znížené očakávané

Zvýšenie odhadov miery nezamestnanosti

Pravdepodobnosť splnenia inflačného kritéria je stále vysoká

Finálnu prognózu MF SR pravidelne hodnotia nezávislí prognostici

rasty vývozu a dovozu tovarov a služieb na rok 2007. V najbližších rokoch sa predpokladá rýchlejší rast exportov vďaka priaznivým vyhladkam vo výrobnjej sfére, čo spolu so zmenami v prognózach domáceho dopytu mierne zdvihlo predpokladaný rast importov. V oboch ukazovateľoch sa očakáva postupné slabnutie dynamiky rastu. Zmena metodiky a priaznivý odhadovaný vývoj v zahraničnom obchode zlepšil prognózu salda obchodnej bilancie, čo viedlo k zlepšeniu odhadov deficitu bežného účtu.

Zverejnené údaje za prvé tri štvrtroky 2007 viedli k zníženiu odhadovaného rastu **reálnej mzdy** o 0,4 p.b. oproti predchádzajúcej prognóze. Odhad reálneho rastu sa znížil aj pre rok 2008, a to v dôsledku vyššieho ako pôvodne očakávaného rastu spotrebiteľských cien. V nasledujúcich prognózovaných rokoch boli rasty reálnej mzdy mierne zvýšené z dôvodu očakávaného nedostatku kvalifikovaných pracovných síl a predpokladaného zmenšovania doteraz pretrvávajúceho rozdielu medzi vyšším rastom produktivity práce a reálnym rastom miezd.

Odhad **rastu zamestnanosti** podľa metodiky VZPS sa v roku 2007 znížil o 0,3 p.b., a to vplyvom aktuálneho vývoja, ktorý indikuje výraznejšie spomaľovanie odchodu pracujúcich za prácou do zahraničia. Očakáva sa, že ich počet bude v nasledujúcich rokoch klesať dôsledkom rastu konkurencieschopnosti SR, rastu miezd a pracovných príležitostí na Slovensku. Rast zamestnanosti by sa mal výhľadovo držať na svojej rovnovážnej úrovni okolo 0,8%.

V dôsledku zníženia odhadu rastu zamestnanosti v roku 2007 sa mierne (o 0,1 až 0,2 p.b.) zvýšila predpoveď **miery nezamestnanosti** podľa VZPS v každom zo sledovaných rokov. Ukazuje sa, že naďalej bude jej úroveň negatívne ovplyvňovaná rastom počtu ekonomicky aktívnych osôb. Pozitívnym faktorom pre vývoj nezamestnanosti je pokles dlhodobej miery nezamestnanosti, ktorá však stále tvorí značnú časť celkovej nezamestnanosti. Zvyšuje sa aj hrozba nedostatku kvalifikovanej pracovnej sily.

V súvislosti s plnením podmienok na zavedenie eura na Slovensku je v súčasnej dobe stále najsledovanejším ekonomickým indikátorom rast indexu spotrebiteľských cien – **miera inflácie** (HICP, resp. CPI). Prognóza na roky 2007 a 2008 bola ovplyvnená hlavne vyššími než očakávanými svetovými cenami ropy a potravín. V dôsledku globálneho vývoja rástli ceny potravín v SR od septembra 2007, no ich hlavný vplyv na infláciu sa prejaví v roku 2008 (bázický efekt). Spôsobil to rozdiel +1,3 p.b. medzi prognózou zo septembra 2007 a aktuálnou prognózou. Rok 2010 bol ovplyvnený jednak vyššou cenou energií, ktorá vychádza z vyššej ceny ropy ako v predchádzajúcej prognóze, ako aj rýchlejšou dynamikou cenovej konvergencie slovenskej ekonomiky. Inflačné tlaky v roku 2011 budú pravdepodobne determinované cenovou konvergenciou, ktorá môže „vyhnať“ infláciu nad 3%. Okrem toho sa predpokladá postupné vyrovnanie hodnôt inflácie podľa domácej metodiky CPI a jednotnej metodiky EUROSTAT-u HICP v dôsledku znižovania vplyvu imputovaného nájomného, keď rozdiel medzi ich hodnotami by mohol klesnúť z 0,9 p.b. v roku 2007 na 0,1 p.b. v roku 2010, až sa úplne stratí v roku 2011.

Miernejší posun nastal pri prognóze rastu **cien priemyselných výrobcov** (PPI). Prognóza sa zvýšila v rokoch 2007-2009 v dôsledku vyššej ceny ropy, ktorá pôsobí na ceny energetických vstupov do výroby. Prehodnotil sa vplyv cien elektriny pre veľkoodberateľov, čím sa zvýšili hodnoty PPI v januári 2008, ale aj v januári 2009. Na základe prognóz cien ropy do roku 2011, ako aj vybudovaním/dobudovaním niektorých energetických zariadení by sa mali cenové tlaky v podnikateľskej oblasti po roku 2009 ustáliť a priblížiť k priemerným rastom EÚ.

MF SR svoj 1. variant aktualizovanej prognózy pravidelne najprv diskutuje štandardným spôsobom v rámci Výboru pre makroekonomické prognózy. Pripomienky nezávislých prognostikov následne MF SR premieta do svojej finálnej prognózy, ktorú opätovne postupuje členom výboru na posúdenie. Týmto procesom MF SR zabezpečuje transparentnosť pri prognózach a zostavovaní rozpočtu.

Členovia Výboru pre makroekonomické prognózy zhodnotili finálnu januárovú prognózu MF SR ako prevažne realistickú:

POSUDZOVANIE PROGNÓZY MFSR VO VÝBORE PRE PROGNÓZOVANIE	
Člen výboru pre MP	Charakteristika prognózy
NBS	realistická
VÚB	realistická
SLSP	realistická
Tatra banka	realistická
INFOSTAT	realistická
ING Bank	realistická
SAV	realistická 80%, konzervatívna 12%, optimistická 8%
ČSOB	realistická

Zdroj : Výbor pre makroekonomické prognózy a MF SR